

**ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ**

**Βρυξέλλες, 25 Ιουνίου 2012 (26.06)
(OR. en)**

11780/12

**JAI 465
GENVAL 43
COSI 53
ENFOPOL 208
JAIEX 48
RELEX 589
EUROJUST 58**

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Για το Γενικό Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ο κ. Jordi AYET PUIGARNAU, Διευθυντής
Ημερομηνία Παραλαβής:	19 Ιουνίου 2012
Αποδέκτης:	κ. Uwe CORSEPIUS, Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2012) 286 final
Θέμα:	Η στρατηγική της ΕΕ για την εξάλειψη της εμπορίας ανθρώπων 2012–2016

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο της Επιτροπής - COM(2012) 286 final.

συνημμ.: COM(2012) 286 final

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 19.6.2012
COM(2012) 286 final

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

Η στρατηγική της ΕΕ για την εξάλειψη της εμπορίας ανθρώπων 2012–2016

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Η στρατηγική της ΕΕ για την εξάλειψη της εμπορίας ανθρώπων 2012–2016

1. ΤΟ ΕΥΡΥΤΕΡΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Η εμπορία ανθρώπων είναι η δουλεία της εποχής μας. Τα θύματα συχνά στρατολογούνται, μεταφέρονται ή στεγάζονται δια της βίας, του εξαναγκασμού ή της απάτης με σκοπό την εκμετάλλευση, μεταξύ άλλων τη σεξουαλική εκμετάλλευση, τις αναγκαστικές εργασίες ή υπηρεσίες, την επαιτεία, τις εγκληματικές δραστηριότητες, ή την αφαίρεση οργάνων¹. Πρόκειται για σοβαρή παραβίαση της ατομικής ελευθερίας και αξιοπρέπειας και για σοβαρή μορφή **εγκλήματος**, το οποίο συχνά έχει συνέπειες που δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά από την κάθε χώρα μεμονωμένα.

Η εμπορία ανθρώπων λαμβάνει πολλές διαφορετικές μορφές και εξελίσσεται σε συνάρτηση με τις μεταβαλλόμενες κοινωνικοοικονομικές περιστάσεις. Στόχος εμπορίας γίνονται γυναίκες και άνδρες, κορίτσια και αγόρια ευρισκόμενα σε ευάλωτη θέση. Σύμφωνα με τις τελευταίες εκτιμήσεις της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας του Ιουνίου 2012 οι οποίες καλύπτουν την περίοδο 2002-2011, ο αριθμός των θυμάτων αναγκαστικής εργασίας, συμπεριλαμβανομένης της καταναγκαστικής σεξουαλικής εκμετάλλευσης, ανέρχεται σε 20,9 εκατομμύρια σε παγκόσμιο επίπεδο², ενώ η εμπορία παιδιών εκτιμάται σε 5,5 εκατομμύρια. Ωστόσο, πιστεύεται ότι και η εκτίμηση αυτή είναι μετριοπαθής.

Η εμπορία ανθρώπων, που αποτελεί μια επικερδή μορφή εγκλήματος, αποφέρει ετησίως στους δράστες δεκάδες δισεκατομμύρια ευρώ³.

Σύμφωνα με την έκθεση 2010 του Γραφείου των Ηνωμένων Εθνών για τον Έλεγχο των Ναρκωτικών και την Πρόληψη του Εγκλήματος (UNODC), το 79 τοις εκατό των εντοπισθέντων θυμάτων εμπορίας αποτέλεσαν αντικείμενο σεξουαλικής εκμετάλλευσης, το 18 τοις εκατό αναγκαστικής εργασίας και το 3 τοις εκατό άλλων μορφών εκμετάλλευσης. Από τα θύματα αυτά ποσοστό 66 τοις εκατό ήταν γυναίκες, 13 τοις εκατό κορίτσια, 12 τοις εκατό άνδρες και 9 τοις εκατό αγόρια⁴.

¹ Η εμπορία ανθρώπων διαφέρει από τη λαθραία διακίνηση ανθρώπων (διευκολυνόμενη μετανάστευση) ως προς το ότι συνεπάγεται τη χρήση βίας και εμπεριέχει την εκμετάλλευση, καθώς και επειδή δεν απαιτείται η διέλευση συνόρων ή η φυσική μεταφορά.

² Διεθνές Γραφείο Εργασίας, «Συνολικές εκτιμήσεις 2012 του ΔΓΕ για τη αναγκαστική εργασία», Ιούνιος 2012. Η έκθεση αναφέρει ότι η εμπορία ανθρώπων μπορεί να θεωρηθεί ως αναγκαστική εργασία και, ως εκ τούτου, οι εκτιμήσεις καλύπτουν όλες τις μορφές εμπορίας ανθρώπων με σκοπό την εργασιακή και τη σεξουαλική εκμετάλλευση (σελίδα 13).

³ Τα ετήσια παγκόσμια κέρδη από την εκμετάλλευση κάθε είδους καταναγκαστικής εργασίας των ατόμων που αποτελούν αντικείμενο εμπορίας εκτιμώνται σε 31,6 δισεκατ. US\$. Από το ποσό αυτό, 15,5 δισεκατ. US\$, ήτοι το 49 τοις εκατό, παράγονται σε βιομηχανικές οικονομίες (έγγραφο εργασίας του Patrick Belser, «Forced Labor and Human Trafficking: Estimating the Profits», Γενεύη, Διεθνές Γραφείο Εργασίας, 2005).

⁴ Η παγκοσμιοποίηση του εγκλήματος: Εκτίμηση της απειλής του διεθνικού οργανωμένου εγκλήματος, UNODC, 2010.

Τα στοιχεία που συγκέντρωσε η Επιτροπή τον Σεπτέμβριο του 2011 σχετικά με τα θύματα εμπορίας ανθρώπων, τις αστυνομικές έρευνες, τις διώξεις και καταδίκες, αποτελούν επί του παρόντος αντικείμενο ανάλυσης ως προς το φύλο, την ηλικία, τη μορφή εκμετάλλευσης και την ιθαγένεια⁵. Τα προκαταρκτικά αποτελέσματα φαίνεται να είναι σύμφωνα με τις στατιστικές της έκθεσης UNODC. Για τα τρία τέταρτα των καταχωρισμένων θυμάτων η εμπορία έγινε για σεξουαλική εκμετάλλευση (αύξηση από 70 τοις εκατό το 2008 σε 76 τοις εκατό το 2010) και για τα υπόλοιπα για εργασιακή εκμετάλλευση (μείωση από 24 τοις εκατό το 2008 σε 14 τοις εκατό το 2010), αναγκαστική επαιτεία (3 τοις εκατό) και αναγκαστική οικιακή εργασία (1 τοις εκατό). Είκοσι ένα κράτη μέλη της ΕΕ παρείχαν πληροφορίες ειδικά για το φύλο. Από αυτές προκύπτει ότι, κατά την τριετή περίοδο, οι γυναίκες και τα κορίτσια αποτέλεσαν τα κύρια θύματα εμπορίας· τα θύματα γυναικείου φύλου ανήλθαν στο 79 τοις εκατό (εκ των οποίων 12 τοις εκατό ήταν κορίτσια) και τα θύματα ανδρικού φύλου στο 21 τοις εκατό (εκ των οποίων 3 τοις εκατό ήταν αγόρια). Τα περισσότερα κράτη μέλη ανέφεραν ότι τα θύματα προέρχονταν στην πλειοψηφία τους από χώρες της ΕΕ, κυρίως από τη Ρουμανία, τη Βουλγαρία, την Πολωνία και την Ουγγαρία. Τα περισσότερα καταχωρηθέντα θύματα από χώρες εκτός ΕΕ, προέρχονται από τη Νιγηρία, το Βιετνάμ, την Ουκρανία, τη Ρωσία και την Κίνα.

Η εμπορία ανθρώπων αποτελεί πολυσύνθετο διεθνικό φαινόμενο ριζωμένο στον κίνδυνο φτώχειας, στην έλλειψη δημοκρατικών παραδόσεων, στην ανισότητα των φύλων και τη βία σε βάρος των γυναικών, σε συγκρουσιακές και μετασυγκρουσιακές καταστάσεις, στην έλλειψη κοινωνικής ένταξης, στην απουσία ευκαιριών και απασχόλησης, στην έλλειψη πρόσβασης στην εκπαίδευση, στην παιδική εργασία και τις διακρίσεις.

Η δράση της ΕΕ στον τομέα της εμπορίας ανθρώπων

Η εμπορία ανθρώπων απαγορεύεται ρητά από το άρθρο 5 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η πολιτική δέσμευση σε επίπεδο ΕΕ για την αντιμετώπιση του προβλήματος της εμπορίας ανθρώπων αντανακλάται στο μεγάλο αριθμό πρωτοβουλιών, μέτρων και προγραμμάτων χρηματοδότησης που έχουν εκπονηθεί στον εν λόγω τομέα τόσο εντός της ΕΕ όσο και σε τρίτες χώρες, ήδη από τη δεκαετία του 1990⁶.

Σημαντικό θετικό βήμα αποτέλεσε πρόσβαση η έκδοση της **οδηγίας 2011/36/ΕΕ για την πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και για την προστασία των θυμάτων της**⁷. Η οδηγία εφαρμόζει συνολική, ολοκληρωμένη προσέγγιση που εστιάζεται στα ανθρώπινα δικαιώματα και στα θύματα με ειδική αναφορά στο φύλο. Ο αντίκτυπός της αναμένεται να είναι σημαντικός, μόλις ολοκληρωθεί πλήρως η μεταφορά της από τα κράτη μέλη μέχρι την 6η Απριλίου 2013. Η εν λόγω οδηγία δεν εστιάζεται μόνο στην εφαρμογή του

⁵ Τα στατιστικά στοιχεία που συγκεντρώθηκαν μέσω της Eurostat παρέχουν μια γενική επισκόπηση που βασίζεται στις απαντήσεις που ελήφθησαν και από τα 27 κράτη μέλη για την περίοδο 2008 έως 2010.

⁶ Ανακοίνωση για τη σεξουαλική εμπορία γυναικών με σκοπό τη σεξουαλική εκμετάλλευση (COM(96) 567 τελικό), ανακοίνωση για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων: ολοκληρωμένη προσέγγιση και προτάσεις για σχέδιο δράσης (COM(2005) 514 τελικό), το σχέδιο της ΕΕ για βέλτιστες πρακτικές, πρότυπα και διαδικασίες για την καταπολέμηση και την πρόληψη της εμπορίας ανθρώπων (2005/C 311/01) και το έγγραφο εργασίας της Επιτροπής για την αξιολόγηση και την παρακολούθηση της εφαρμογής του σχεδίου της ΕΕ (COM(2008) 657 τελικό).

⁷ Οδηγία 2011/36/ΕΕ για την πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και για την προστασία των θυμάτων της, ΕΕ L 101 της 15.04.2011.

νόμου αλλά στοχεύει και στην πρόληψη του εγκλήματος και στη διασφάλιση της παροχής ευκαιριών στα θύματα εμπορίας να ορθοποδήσουν και να επανενταχθούν στην κοινωνία.

Στο μεταξύ, στην αντιμετώπιση της εμπορίας ανθρώπων συμβάλλουν ορισμένες πράξεις της ΕΕ σε διάφορους τομείς πολιτικής⁸. Η ενωσιακή νομοθεσία για το δικαίωμα των θυμάτων εμπορίας να διαμένουν στην ΕΕ, για τη σεξουαλική εκμετάλλευση παιδιών και για τις κυρώσεις σε βάρος εργοδοτών που εν γνώση τους απασχολούν παράνομα διαμένοντες εργαζόμενους από τρίτες χώρες, συμπληρώνουν την οδηγία για την εμπορία ανθρώπων. Η **στρατηγική εσωτερικής ασφάλειας της ΕΕ στην πράξη** αντιμετωπίζει επίσης την εμπορία ανθρώπων⁹.

Το γενικό πλαίσιο της εξωτερικής πολιτικής για τη μετανάστευση - **η συνολική προσέγγιση της μετανάστευσης και της κινητικότητας**¹⁰ - τονίζει τη σημασία της συνεργασίας με τρίτες χώρες καταγωγής, διέλευσης και προορισμού και προσδιορίζει ως έναν από τους τέσσερις πυλώνες την πρόληψη και τη μείωση της παράνομης μετανάστευσης και της εμπορίας ανθρώπων. Η γραμμή αυτή ακολουθείται και στο **έγγραφο δράσης 2009 για την ενίσχυση της εξωτερικής ενωσιακής διάστασης όσον αφορά τη δράση για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων**¹¹.

Η εμπορία ανθρώπων αποτελεί επίσης αντικείμενο πολυάριθμων πράξεων εξωτερικών σχέσεων, όπως οι ετήσιες εκθέσεις προόδου για τις υποψήφιες και δυνάμει υποψήφιες χώρες, οι χάρτες πορείας και τα σχέδια δράσης όσον αφορά το διάλογο για την ελευθέρωση του καθεστώτος των θεωρήσεων με τρίτες χώρες, τα έγγραφα στρατηγικής ανά χώρα και τα εθνικά και περιφερειακά ενδεικτικά προγράμματα και τα προγράμματα στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας. Επίσης αποτελεί αντικείμενο διμερών σχεδίων δράσης και του διεξαγόμενου πολιτικού διαλόγου με τρίτες χώρες¹².

Με ένα τόσο ευρύ φάσμα νομοθετικών μέτρων και μέτρων πολιτικής, υπάρχει κίνδυνος επικάλυψης και επανάληψης πρωτοβουλιών. Συνεπώς, στόχος της παρούσας στρατηγικής είναι να παράσχει ένα συνεκτικό πλαίσιο για τις υφιστάμενες και τις σχεδιαζόμενες πρωτοβουλίες, να θέσει προτεραιότητες, να καλύψει τα κενά και με τον τρόπο αυτό να συμπληρώσει την προσφάτως εκδοθείσα οδηγία. Η Επιτροπή έχει ήδη διορίσει συντονιστή δράσης σε επίπεδο ΕΕ κατά της εμπορίας ανθρώπων, ο οποίος ανέλαβε τα καθήκοντά του τον

⁸ Η πρόταση για οδηγία σχετικά με τα δικαιώματα των θυμάτων (COM(2011) 275 τελικό), η δράση κατά της βίας σε βάρος των γυναικών, θεμελιώδη στοιχεία της οποίας είναι η ισότητα των φύλων και η έλλειψη διακρίσεων· το θεματολόγιο της ΕΕ για τα δικαιώματα του παιδιού (COM(2011) 0060 τελικό)· το πρόγραμμα δράσης για τους ασυνόδευτους ανηλίκους (COM(2010) 213 τελικό)· η οδηγία 2009/52/ΕΚ όσον αφορά τις κυρώσεις και τα μέτρα κατά εργοδοτών που απασχολούν παράνομα διαμένοντες υπηκόους τρίτων χωρών· και η πρόταση για οδηγία σχετικά με την εποχική απασχόληση υπηκόων τρίτων χωρών (COM(2010) 379 τελικό).

⁹ Ανακοίνωση για τη στρατηγική εσωτερικής ασφάλειας της ΕΕ στην πράξη: Πέντε βήματα για μια ασφαλέστερη Ευρώπη, COM (2010) 673 τελικό.

¹⁰ Ανακοίνωση «Η συνολική προσέγγιση της μετανάστευσης και της κινητικότητας» (COM(2011) 743 τελικό).

¹¹ 11450/5/09 REV 5, 19 Νοεμβρίου 2009 και 9501/3/11 REV 3, 4 Ιουλίου 2011.

¹² Ιδίως στο πλαίσιο των διαλόγων περί ανθρωπίνων δικαιωμάτων που πραγματοποιήθηκαν με περισσότερες από 40 χώρες παγκοσμίως, των διαλόγων για τη μετανάστευση και την κινητικότητα που συνίστανται σε επτά περιφερειακές διαδικασίες που καλύπτουν πάνω από εκατό χώρες και πάνω από είκοσι διμερείς διαδικασίες.

Μάρτιο του 2011¹³ και θα εποπτεύει την εφαρμογή της εν λόγω στρατηγικής. Επίσης, η Επιτροπή δημιούργησε δικτυακό τόπο¹⁴ αφιερωμένο στην καταπολέμηση της εμπορίας ο οποίος ενημερώνεται τακτικά. Στόχος του δικτυακού αυτού τόπου είναι να λειτουργεί ως υπηρεσία μίας στάσης για τους ασκούντες συναφή επαγγέλματα και για το ευρύ κοινό.

Διεθνής δράση

Το θέμα της εμπορίας ανθρώπων έχει ήδη αντιμετωπιστεί με ιδιαίτερη προσοχή σε διεθνές επίπεδο. Οι πιο γνωστές πράξεις είναι το Πρωτόκολλο του Παλέρμο του ΟΗΕ για την Εμπορία Ανθρώπων και η Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Καταπολέμηση της Εμπορίας Ανθρώπων¹⁵. **Οι δύο αυτές νομικές πράξεις δεν έχουν κυρωθεί από όλα τα κράτη μέλη, πράγμα που αυτά οφείλουν να πράξουν.** Πράγματι, η Επιτροπή καλεί τα κράτη μέλη να κυρώσουν όλες τις σχετικές διεθνείς πράξεις, συμφωνίες και νομικές υποχρεώσεις καθιστώντας με τον τρόπο αυτό το έργο της καταπολέμησης της εμπορίας ανθρώπων πιο αποτελεσματικό, συντονισμένο και συνεκτικό¹⁶.

2. ΒΑΣΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ

Με την παρούσα στρατηγική, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προτίθεται να **εστιάσει σε συγκεκριμένα μέτρα που θα στηρίξουν τη μεταφορά και την εφαρμογή της οδηγίας 2011/36/ΕΕ, θα αποφέρουν προστιθέμενη αξία και θα συμπληρώσουν το έργο που επιτελείται από κυβερνήσεις, διεθνείς οργανισμούς και την κοινωνία των πολιτών στην ΕΕ και σε τρίτες χώρες.**

Τα κράτη μέλη φέρουν την κύρια ευθύνη για την αντιμετώπιση της εμπορίας ανθρώπων. Στόχος της παρούσας ανακοίνωσης είναι να παρουσιάσει τον τρόπο με τον οποίο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σκοπεύει να στηρίξει τα κράτη μέλη στο έργο αυτό. Η απόφαση στην υπόθεση *Rantsev κατά Κύπρου και Ρωσίας*¹⁷ παρέχει αποφασιστικό κριτήριο αναφοράς για τα ανθρώπινα δικαιώματα με σαφείς υποχρεώσεις για τα κράτη μέλη να προβούν στις αναγκαίες ενέργειες για να αντιμετωπίσουν διάφορα θέματα εμπορίας ανθρώπων. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται η στρατολόγηση, η έρευνα, η δίωξη, η προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και η παροχή συνδρομής στα θύματα. Εάν περιέλθει στη γνώση των αρχών

¹³ Τα καθήκοντά της περιλαμβάνουν την αντιμετώπιση της επείγουσας ανάγκης για διασφάλιση συνεκτικού και συντονισμένου στρατηγικού σχεδιασμού σε επίπεδο ΕΕ και με διεθνείς οργανισμούς και τρίτες χώρες, για την αντιμετώπιση του εν λόγω θέματος με συνεκτικό τρόπο.

¹⁴ <http://ec.europa.eu/anti-traffic-killing/index>.

¹⁵ Πρωτόκολλο σχετικά με την πρόληψη, καταστολή και δίωξη της εμπορίας ανθρώπων και ιδιαίτερα γυναικών και ανηλίκων, το οποίο προστίθεται στη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών κατά του Διεθνικού Οργανωμένου Εγκλήματος, σειρά ευρωπαϊκών συνθηκών, τόμος 2237, σ. 319· Σύμβαση για την Καταπολέμηση της Εμπορίας Ανθρώπων (CETS αριθ.197), Συμβούλιο της Ευρώπης, Βαρσοβία, 16 Μαΐου 2005.

¹⁶ Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για την εξάλειψη όλων των μορφών διακρίσεως κατά των γυναικών, Νέα Υόρκη, 18 Δεκεμβρίου 1979, σειράς συνθηκών, τόμ. 1249, σ 13, Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα του παιδιού, 20 Νοεμβρίου 1989, Ηνωμένα Έθνη, σειράς συνθηκών, τομ. 1577, σ. 3, Σύμβαση του ΔΓΕ περί αναγκαστικής εργασίας, 1930 (αριθ. 29), Σύμβαση του ΔΓΕ για την κατάργηση της αναγκαστικής εργασίας, 1957 (αριθ. 105), Σύμβαση αριθ. 182 του ΔΓΕ για την απαγόρευση των χειρότερων μορφών εργασίας των παιδιών, 1999 και Σύμβαση αριθ. 189 του ΔΓΕ για τις οικιακές βοηθούς.

¹⁷ Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, *Rantsev κατά Κύπρου και Ρωσίας*, αριθμός προσφυγής 25965/04, απόφαση (τελική) της 10ης Μαΐου 2010.

υπόθεση εμπορίας ανθρώπων ή περίπτωση ατόμου που κινδυνεύει να καταστεί θύμα εμπορίας, υποχρεούνται να λάβουν τα κατάλληλα μέτρα.

Τα μέτρα που περιλαμβάνονται στην παρούσα στρατηγική είναι αποτέλεσμα ενδελεχούς εξέτασης των ήδη εφαρμοζόμενων μέτρων και πολιτικών, του έργου της επιτροπής εμπειρογνομόνων¹⁸, καθώς και εκτενούς διαβούλευσης με κυβερνήσεις, οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, κοινωνικούς εταίρους, επιστήμονες, διεθνείς οργανισμούς, εθνικούς εισηγητές ή ισοδύναμους μηχανισμούς και λοιπούς ενδιαφερόμενους φορείς. Οι απόψεις των θυμάτων εμπορίας έχουν επίσης ληφθεί υπόψη στην εν λόγω στρατηγική.

Η στρατηγική προσδιορίζει **πέντε τομείς προτεραιότητας** στους οποίους πρέπει να εστιαστεί η ΕΕ για να αντιμετωπίσει το ζήτημα της εμπορίας ανθρώπων. Επίσης παρουσιάζει μια σειρά από δράσεις τις οποίες η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προτείνει να εφαρμοστούν κατά τα προσεχή πέντε έτη σε συνεργασία με άλλους παράγοντες, στους οποίους περιλαμβάνονται τα κράτη μέλη, η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης, τα θεσμικά όργανα της ΕΕ, οργανισμοί της ΕΕ, διεθνείς οργανισμοί, τρίτες χώρες, η κοινωνία των πολιτών και ο ιδιωτικός τομέας. Οι προτεραιότητες αυτές είναι οι ακόλουθες:

- A. Εντοπισμός, προστασία και συνδρομή των θυμάτων εμπορίας**
- B. Ενίσχυση της πρόληψης της εμπορίας ανθρώπων**
- Γ. Κλιμάκωση της δίωξης των ασκούντων εμπορία ανθρώπων**
- Δ. Ενίσχυση του συντονισμού και της συνεργασίας μεταξύ βασικών παραγόντων και συνοχή των πολιτικών**
- Ε. Αύξηση των γνώσεων σχετικά με όλες τις μορφές εμπορίας ανθρώπων και αποτελεσματική απάντηση στις διαφαινόμενες ανησυχίες**

Για τη χάραξη μιας πολυτομεακής, συνεκτικής πολιτικής κατά της εμπορίας ανθρώπων απαιτείται η συμμετοχή μιας ευρύτερης σε σχέση με το παρελθόν ομάδας παραγόντων. Η ομάδα αυτή πρέπει να περιλαμβάνει αστυνομικούς, συνοριοφύλακες, υπαλλήλους επιφορτισμένους με θέματα μετανάστευσης και ασύλου, εισαγγελείς, δικηγόρους, δικαστές και δικαστικούς υπαλλήλους, επιθεωρητές στέγασης, εργασίας, υγείας, κοινωνικών υπηρεσιών και ασφάλειας, οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, κοινωνικούς λειτουργούς και εργαζόμενους για νέους, οργανώσεις καταναλωτών, συνδικαλιστικές ενώσεις, οργανώσεις εργοδοτών, πρακτορεία εύρεσης προσωρινής εργασίας, γραφεία εύρεσης εργασίας και προξενικό και διπλωματικό προσωπικό, καθώς και παράγοντες στους οποίους η πρόσβαση είναι πιο δύσκολη, όπως οι νόμιμοι κηδεμόνες και οι νόμιμοι εκπρόσωποι, και οι υπηρεσίες στήριξης παιδιών και θυμάτων. Θα μπορούσαν ακόμη να συμμετέχουν εθελοντές και άτομα που εργάζονται σε καταστάσεις σύγκρουσης.

¹⁸ Οι ομάδες εμπειρογνομόνων συμβουλεύουν την Επιτροπή σε θέματα πολιτικής και νομοθεσίας και η δημιουργία τους βασίζεται σε αποφάσεις της Επιτροπής, όπως η πρόσφατα δημοσιευθείσα στην ΕΕ L 207/14 της 12.08.2011.

2.1. ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ Α: Εντοπισμός, προστασία και συνδρομή των θυμάτων εμπορίας

Ο εντοπισμός των θυμάτων είναι δυσχερής. Ωστόσο, άτομα προερχόμενα από πολλούς τομείς της κοινωνίας θα μπορούσαν ενδεχομένως να έρθουν σε επαφή με ένα θύμα. Είναι καθοριστικής σημασίας ο εντοπισμός δυνητικών θυμάτων, ώστε κάθε πρόσωπο που έρχεται σε επαφή με θύμα εμπορίας να μπορεί να ανταποκριθεί καλύτερα στις «πέντε γενικότερες ανάγκες των θυμάτων», τον σεβασμό και την αναγνώριση, τη συνδρομή, την προστασία, την πρόσβαση στη δικαιοσύνη και την αποζημίωση. Τούτο παρέχει επίσης τη δυνατότητα στην αστυνομία και τις διωκτικές αρχές να διενεργούν αποτελεσματικότερες έρευνες και να τιμωρούν τους εμπόρους. Παράλληλα, πρέπει να θεσπιστούν μηχανισμοί για την προστασία, τη συνδρομή και την κοινωνική ένταξη θυμάτων εμπορίας. Σύμφωνα με την οδηγία του 2011, η συνδρομή και η στήριξη πρέπει να βασίζονται στις ατομικές ανάγκες του θύματος και να περιλαμβάνουν τουλάχιστον κατάλληλη και ασφαλή στέγη, υλική συνδρομή, ιατρική περίθαλψη, ψυχολογική στήριξη, παροχές συμβουλών και πληροφοριών, υπηρεσίες μετάφρασης και διερμηνείας.

(1) Δράση 1: Ίδρυση εθνικών και διεθνικών μηχανισμών παραπομπής

Τα κράτη μέλη πρέπει να **διασφαλίσουν την ίδρυση επίσημων, λειτουργικών εθνικών μηχανισμών παραπομπής**. Οι μηχανισμοί αυτοί πρέπει να περιγράφουν τις διαδικασίες για τον καλύτερο εντοπισμό, παραπομπή, προστασία και συνδρομή θυμάτων και να προβλέπουν τη συμμετοχή όλων των σχετικών δημόσιων αρχών και της κοινωνίας των πολιτών. Πρέπει να καθοριστούν κριτήρια για τον εντοπισμό των θυμάτων, τα οποία θα χρησιμοποιούνται από όλους τους ενδιαφερομένους. Τα κράτη μέλη έχουν ήδη δεσμευθεί να δημιουργήσουν τους εν λόγω μηχανισμούς μέχρι τα **τέλη του 2012** στο πλαίσιο του κύκλου πολιτικής της ΕΕ για την καταπολέμηση του σοβαρού και του οργανωμένου εγκλήματος¹⁹.

Δυνάμει της οδηγίας για την εμπορία ανθρώπων, τα θύματα πρέπει να τυγχάνουν της κατάλληλης προστασίας και συνδρομής με βάση τις ατομικές αξιολογήσεις κινδύνου και αναγκών. Η διενέργεια των αξιολογήσεων πρέπει να αποτελεί μέρος των καθηκόντων των εθνικών μηχανισμών παραπομπής. Βασιζόμενη στην πρώτη θέση σε εφαρμογή των εν λόγω εθνικών μηχανισμών παραπομπής από κράτη μέλη, η Επιτροπή **θα αναπτύξει κατευθυντήριες γραμμές** σχετικά με την περαιτέρω ανάπτυξη τους μέχρι το 2015. Πρέπει ακόμη να αντιμετωπιστούν θέματα όπως η αποζημίωση και η ασφαλής επιστροφή. Οι ρόλοι και οι αρμοδιότητες όλων των εμπλεκόμενων πρέπει να προσδιοριστούν με σαφήνεια.

Επί του παρόντος, κατά τη διέλευση των συνόρων από τα θύματα, τα προβλήματα επιλύονται σε γενικές γραμμές διμερώς σε ad hoc βάση. Τούτο συχνά είναι χρονοβόρο και αναποτελεσματικό. Σύμφωνα με μια προσέγγιση εστιασμένη στα θύματα, μέχρι το 2015 η Επιτροπή **θα αναπτύξει πρότυπο για ενωσιακό διεθνικό μηχανισμό παραπομπής** ο οποίος θα συνδέει τους εθνικούς μηχανισμούς παραπομπής ώστε να εξασφαλιστεί καλύτερος εντοπισμός, παραπομπή, προστασία και συνδρομή των θυμάτων.

(2) Δράση 2: Εντοπισμός των θυμάτων

Η Επιτροπή χρηματοδοτεί επί του παρόντος σχέδιο με στόχο την **ανάπτυξη κατευθυντηρίων γραμμών για τον καλύτερο εντοπισμό των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων** το 2014, λαμβάνοντας υπόψη τους κατάλογους ΕΕ/ΔΓΕ 2009 όσον αφορά τους δείκτες εμπορίας

¹⁹ Έγγραφο 15358/10 COSI 69.

ανθρώπων. Οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές θα διευκολύνουν μια πιο εναρμονισμένη προσέγγιση και θα βελτιώσουν τον εντοπισμό. Αναμένεται επίσης να βοηθήσουν τους ασκούντες συναφή επαγγέλματα να εντοπίζουν θύματα, ιδίως τα θύματα εμπορίας για σεξουαλική εκμετάλλευση, εργασιακή εκμετάλλευση, αφαίρεση οργάνων, καθώς και παιδιά που πέφτουν θύματα εμπορίας.

Επιπλέον, όπως αναφέρεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με το σχέδιο δράσης για την εφαρμογή του προγράμματος της Στοκχόλμης, το 2012, η **Επιτροπή θα εκπονήσει ειδικές οδηγίες προς τις προξενικές υπηρεσίες και τους συνοριακούς φρουρούς** για τον εντοπισμό των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων.

(3) Δράση 3: Προστασία των παιδιών θυμάτων εμπορίας

Τα παιδιά είναι ιδιαίτερα ευάλωτα στη θυματοποίηση και την επανεμπορία. Σύμφωνα με μελέτη του Διεθνούς Οργανισμού Μετανάστευσης (ΔΟΜ) του 2010, σε δείγμα 79 υποθέσεων επανεμπορίας, το 84 τοις εκατό αφορούσε παιδιά ή νέους ενήλικες κάτω των 25 ετών. Επιπλέον, στο 18 τοις εκατό των υποθέσεων αυτών ο/η ανήλικος-η αποτέλεσαν εκ νέου αντικείμενο εμπορίας όταν ενηλικιώθηκαν. Τούτο αποδεικνύει ότι οι ανήλικοι που υπήρξαν θύματα εμπορίας κινδυνεύουν να πέσουν εκ νέου θύματα εμπορίας κατά τον ενήλικο βίο τους²⁰.

Η νομοθεσία της ΕΕ προβλέπει την προστασία των παιδιών θυμάτων και τη συνδρομή και στήριξη των εν λόγω θυμάτων²¹. Τα γενικά συστήματα προστασίας με άξονα το παιδί που διασφαλίζουν τον διωπηρεσιακό και τον πολυτομεακό συντονισμό έχουν καθοριστική σημασία για την αντιμετώπιση των ποικίλων αναγκών των διαφόρων ομάδων παιδιών, συμπεριλαμβανομένων των θυμάτων εμπορίας. Για την καλύτερη προστασία των παιδιών, η Επιτροπή **θα χρηματοδοτήσει το 2014 την εκπόνηση κατευθυντηρίων γραμμών για συστήματα προστασίας των παιδιών**.

Τα κράτη μέλη πρέπει να ενισχύσουν τα συστήματα προστασίας των παιδιών έναντι περιπτώσεων εμπορίας και να διασφαλίσουν, σε περίπτωση που θεωρηθεί ότι η επιστροφή είναι προς το συμφέρον του παιδιού, την ασφαλή και βιώσιμη επιστροφή του παιδιού στη χώρα καταγωγής, εντός και εκτός της ΕΕ, καθώς και να εμποδίσουν την επανεμπορία τους.

Επιπλέον, όσον αφορά την εμπορία παιδιών, δεν υφίσταται επί του παρόντος ενιαίος ορισμός κηδεμόνα ή/και εκπροσώπου στα κράτη μέλη²² και οι ρόλοι, τα προσόντα και η κατανομή των αρμοδιοτήτων ποικίλλει από το ένα κράτος μέλος στο άλλο²³. Το 2014, η Επιτροπή, από κοινού με τον Οργανισμό Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σκοπεύει να αναπτύξει **πρότυπο βέλτιστης πρακτικής για το ρόλο των κηδεμόνων** ή/και εκπροσώπων των παιδιών θυμάτων εμπορίας.

(4) Δράση 4: Παροχή πληροφοριών για τα δικαιώματα των θυμάτων

²⁰ ΔΟΜ, «Οι αιτίες και οι συνέπειες της επανεμπορίας: στοιχεία από τη βάση δεδομένων για την εμπορία ανθρώπων του ΔΟΜ», 2010.

²¹ Οδηγίες 2011/36/ΕΕ για την εμπορία ανθρώπων και 2011/92/ΕΕ για την καταπολέμηση της σεξουαλικής κακοποίησης, της σεξουαλικής εκμετάλλευσης παιδιών και της παιδικής πορνογραφίας, με τις οποίες καταργείται η απόφαση πλαίσιο του Συμβουλίου 2004/68/ΔΕΥ.

²² Ομάδα εμπειρογνομόνων της ΕΕ για ασυνόδευτους ανήλικους, συνεδρίαση για την κηδεμονία ασυνόδευτων ανηλίκων της 21ης Ιουνίου 2011.

²³ Βλ. επίσης τον Οργανισμό Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, «Εμπορία παιδιών στην ΕΕ - Προκλήσεις, προοπτικές και ορθές πρακτικές», Ιούλιος 2009.

Η αλληλογραφία της Επιτροπής κατά τα τελευταία έτη αναδεικνύει τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα άτομα για να έρθουν σε επαφή με τις αρμόδιες αρχές ή οργανώσεις προκειμένου να λάβουν σαφείς πληροφορίες για τα δικαιώματά τους όσον αφορά τη συνδρομή και την ιατρική περίθαλψη, το δικαίωμά τους για άδεια διαμονής και τα εργασιακά τους δικαιώματα, τα δικαιώματά τους σχετικά με την πρόσβαση στη δικαιοσύνη και σε δικηγόρο, καθώς και τις δυνατότητες να εγείρουν αξίωση αποζημίωσης.

Για να ενημερώνονται τα θύματα για τα δικαιώματά τους και να υποβοηθούνται στην αποτελεσματική άσκησή τους, η Επιτροπή **θα παράσχει το 2013 σαφείς, φιλικές προς τον χρήστη πληροφορίες σχετικά με τα εργασιακά, κοινωνικά δικαιώματα, τα δικαιώματα των θυμάτων και των μεταναστών τα οποία απολαμβάνουν τα θύματα εμπορίας ανθρώπων δυνάμει της νομοθεσίας της ΕΕ**²⁴. Ως συνέχεια στα ανωτέρω, η Επιτροπή **θα βοηθήσει τα κράτη μέλη να παράσχουν και να διαδώσουν αντίστοιχες πληροφορίες σε εθνικό επίπεδο το 2014**.

2.2. ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ Β: Ενίσχυση της πρόληψης της εμπορίας ανθρώπων

Μια συνεκτική προσέγγιση της πρόληψης πρέπει να συμπεριλαμβάνει τη δίωξη και την προστασία και να καλύπτει όλους τους τομείς της εμπορίας ανθρώπων. Η πρόληψη χρειάζεται να ενισχυθεί λαμβανομένων υπόψη των βασικών αιτιών που καθιστούν τα άτομα ευάλωτα στην εμπορία, ενώ η αντιμετώπιση των αιτιών αυτών πρέπει να αποτελεί κεντρική πτυχή της πρόληψης στην ΕΕ και σε τρίτες χώρες.

(1) Δράση 1: Προσπάθεια κατανόησης και μείωση της ζήτησης

Η ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών δύναται να συμβάλει στη μείωση της ζήτησης για όλες τις μορφές εμπορίας ανθρώπων, συμπεριλαμβανομένης της σεξουαλικής εκμετάλλευσης. Θα πρέπει να βασίζεται στο έργο που έχει επιτελεστεί στους τομείς των εκστρατειών ευαισθητοποίησης των καταναλωτών και των χρηστών υπηρεσιών, της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης, των κωδίκων συμπεριφοράς²⁵, των επιχειρησιακών και ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των πρωτοβουλιών που αποσκοπούν στην εξάλειψη της εμπορίας ανθρώπων από τις αλυσίδες εφοδιασμού των επιχειρήσεων.

Για να κατανοηθεί καλύτερα το θέμα της μείωσης της ζήτησης, το 2013, στο πλαίσιο του Έβδομου Προγράμματος Πλαισίου, η Επιτροπή **θα χρηματοδοτήσει έρευνα για τον περιορισμό της ζήτησης και της παροχής υπηρεσιών και εργασιών από θύματα εμπορίας ανθρώπων, συμπεριλαμβανομένων των θυμάτων εμπορίας με σκοπό τη σεξουαλική εκμετάλλευση και ειδικών κατηγοριών θυμάτων όπως τα παιδιά**. Η έρευνα θα εξασφαλίσει υλικό για την έκθεση της Επιτροπής του 2016 σχετικά με τα νομικά μέτρα που έχουν λάβει

²⁴ Στις πληροφορίες αυτές περιλαμβάνονται τα δικαιώματα που βασίζονται στην οδηγία 2004/81/ΕΚ σχετικά με τον τίτλο παραμονής που χορηγείται στους υπηκόους τρίτων χωρών που έπασαν θύματα εμπορίας ανθρώπων. Το δυναμικό της εν λόγω οδηγίας δεν αξιοποιείται επί του παρόντος πλήρως και η έλλειψη πληροφόρησης των θυμάτων σχετικά με τα δικαιώματά τους εντοπίστηκε ως ένας από τους βασικούς προβληματικούς τομείς. Η Επιτροπή δρομολόγησε μελέτη για να αναλύσει τα εφαρμοζόμενα σήμερα μέτρα και τα καθεστώτα προστασίας θυμάτων από την εμπορία που ισχύουν σε κάθε κράτος μέλος δυνάμει της οδηγίας, προκειμένου να διαπιστώσει εάν οι τρέχουσες εν μέρει ανομοιογενείς ρυθμίσεις στα κράτη μέλη εμποδίζουν μια συνεκτική και αποτελεσματική προσέγγιση της αντιμετώπισης της εμπορίας ανθρώπων. <http://ec.europa.eu/anti-trafficking/index>, <http://ec.europa.eu/immigration> και <https://e-justice.europa.eu/home.do?action=home&plang=el>.

²⁵ Όπως η εκστρατεία του ΔΟΜ για υπεύθυνες αγορές <http://www.buyresponsibly.org>.

ορισμένα κράτη μέλη για να καταστήσουν ποινικό αδίκημα τη χρήση υπηρεσιών που αποτελούν αντικείμενο της εκμετάλλευσης εμπορίας ανθρώπων²⁶.

(2) Δράση 2: Προώθηση της δημιουργίας πλατφόρμας ιδιωτικού τομέα

Η συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα είναι επίσης ουσιαστικής σημασίας για τη μείωση της ζήτησης για εμπορία ανθρώπων και για την ανάπτυξη αλυσίδων εφοδιασμού που δεν συνεπάγονται εμπορία ανθρώπων.

Το 2014 θα δημιουργηθεί ευρωπαϊκός συνασπισμός επιχειρήσεων κατά της εμπορίας ανθρώπων. Ο συνασπισμός αναμένεται να βελτιώσει τη συνεργασία με επιχειρήσεις και λοιπούς ενδιαφερόμενους φορείς, να δώσει απάντηση στις διαφαινόμενες προκλήσεις και να μελετήσει μέτρα για την πρόληψη της εμπορίας ανθρώπων, ιδίως στις περιοχές υψηλού κινδύνου. Το 2016, η Επιτροπή προτίθεται να συνεργαστεί με τον συνασπισμό για την **εκπόνηση προτύπων και κατευθυντηρίων γραμμών για τη μείωση της ζήτησης υπηρεσιών που παρέχονται από θύματα εμπορίας, ιδίως σε τομείς υψηλού κινδύνου, όπως η βιομηχανία του σεξ, η γεωργία, οι κατασκευές και ο τουρισμός.**

(3) Δράση 3: Δραστηριότητες ευαισθητοποίησης και προγράμματα πρόληψης σε επίπεδο ΕΕ

Πολυάριθμα προγράμματα πρόληψης της εμπορίας ανθρώπων, ιδίως εκστρατείες ευαισθητοποίησης, έχουν εφαρμοστεί σε τοπικό, εθνικό, διεθνές επίπεδο και σε τρίτες χώρες. Ωστόσο, ελάχιστα έχουν γίνει για τη συστηματική αξιολόγηση του αντίκτυπου τέτοιων προγραμμάτων πρόληψης ως προς την επίτευξη των στόχων τους, όπως για παράδειγμα αλλαγές συμπεριφοράς και στάσης, που συμβάλλουν στη μείωση της πιθανότητας εμπορίας ανθρώπων. Ελάχιστα στοιχεία είναι γνωστά σχετικά με την προστιθέμενη αξία, τη συνοχή και συνεκτικότητα (κατά περίπτωση) τέτοιων πρωτοβουλιών, καθώς και τη σύνδεση μεταξύ τους.

Το 2013, στο πλαίσιο του προγράμματος χρηματοδότησης του τομέα των εσωτερικών υποθέσεων, η Επιτροπή θα **αναλύσει ενδελεχώς πρωτοβουλίες πρόληψης που εφαρμόζονται ήδη στον τομέα της εμπορίας ανθρώπων από διάφορους παράγοντες.** Η Επιτροπή θα εκπονήσει στη συνέχεια κατευθυντήριες γραμμές σε επίπεδο ΕΕ για μελλοντικά μέτρα πρόληψης και ενημερωτικές εκστρατείες με άξονα το φύλο που προορίζονται για τα κράτη μέλη. Με βάση την ανάλυση των ήδη υφιστάμενων δραστηριοτήτων πρόληψης, **θα αναπτυχθούν το 2015 σύνδεσμοι με τις υφιστάμενες εκστρατείες ευαισθητοποίησης**²⁷.

Το 2014, η Επιτροπή θα **θέσει σε εφαρμογή δραστηριότητες ευαισθητοποίησης σε επίπεδο ΕΕ** που θα στοχεύουν ειδικές ευάλωτες ομάδες, όπως οι γυναίκες και παιδιά που διατρέχουν κίνδυνο, οι οικιακοί βοηθοί, οι κοινότητες Ρομά, οι εργαζόμενοι χωρίς επίσημα έγγραφα, καθώς και περιστάσεις όπως μεγάλα αθλητικά γεγονότα, χρησιμοποιώντας τα προγράμματα χρηματοδότησης των εσωτερικών υποθέσεων. Το Διαδίκτυο και τα κοινωνικά δίκτυα θα αξιοποιηθούν ως μέσα αποτελεσματικής αύξησης της ευαισθητοποίησης με εστιασμένο τρόπο.

²⁶ Άρθρο 23 της οδηγίας 2011/36/ΕΕ για την εμπορία ανθρώπων.

²⁷ Όπως η εκστρατεία «Blue Heart» της UNODC ή η εκστρατεία «Blue Blindfold» στο HB.

2.3. ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ Γ: Κλιμάκωση της δίωξης των διακινητών ανθρώπων

Η εμπορία ανθρώπων γίνεται σε επίπεδο που υπερβαίνει τα μεμονωμένα κράτη μέλη. Οι περισσότεροι διακινητές δραστηριοποιούνται στο πλαίσιο καλά οργανωμένων δικτύων τα οποία τους επιτρέπουν να διακινούν θύματα διαμέσου συνόρων ή από μια περιοχή σε άλλη εντός μιας χώρας. Πράγματι, η εσωτερική εμπορία κατά την οποία πολλά από τα θύματα είναι πολίτες της ΕΕ που διακινούνται εντός του κράτους τους ή άλλου κράτους μέλους, παρουσιάζει αύξηση. Παρόλο που πρόσφατα δόθηκε μεγαλύτερη προσοχή σε έρευνες και διώξεις στο πλαίσιο υποθέσεων εμπορίας ανθρώπων, ο συνολικός αριθμός υποθέσεων στις οποίες ασκήθηκε δίωξη στην ΕΕ παραμένει χαμηλός. Πράγματι, από τα συγκρίσιμα στοιχεία προκύπτει μείωση του αριθμού των καταδικαστικών αποφάσεων για εμπορία ανθρώπων από 1534 το 2008 σε 1445 το 2009 και 1144 το 2010.

(1) Δράση 1: Δημιουργία εθνικών πολυκλαδικών μονάδων επιβολής του νόμου

Στο πλαίσιο του κύκλου πολιτικής της ΕΕ για την καταπολέμηση του σοβαρού και οργανωμένου εγκλήματος, τα κράτη μέλη έχουν αναγνωρίσει, στους στρατηγικούς στόχους και τις επιχειρησιακές δράσεις, τη σημασία της καινοτομίας, της πολυκλαδικότητας και της πρόδρομης δράσης για αποτελεσματικότερες έρευνες και διώξεις στις υποθέσεις εμπορίας ανθρώπων.

Για αποτελεσματικότερες έρευνες και διώξεις σε βάρος των διακινητών και για την περαιτέρω αύξηση της διασυννοριακής συνεργασίας και την κεντρική συγκέντρωση των πληροφοριών για την εμπορία ανθρώπων, τα κράτη μέλη θα πρέπει να **δημιουργήσουν εθνικές πολυκλαδικές μονάδες επιβολής του νόμου για την αντιμετώπιση της εμπορίας ανθρώπων**. Οι μονάδες πρέπει να λειτουργούν ως σημεία επαφής για τους οργανισμούς της ΕΕ, ιδίως την Ευρωπόλ²⁸ και να διαβιβάζουν τις συλλεγόμενες πληροφορίες στις εθνικές μονάδες της Ευρωπόλ προκειμένου να διαβιβαστούν στη συνέχεια στην Ευρωπόλ. Οι μονάδες πρέπει να εστιάζουν σε κάθε μορφή εμπορίας ανθρώπων και να βελτιώνουν την ανίχνευση της εμπορίας ανθρώπων και τη συλλογή και ανάλυση πληροφοριών για το θέμα αυτό. Πρέπει να τεθούν σε ισχύ διαδικασίες για τη ρύθμιση της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των τοπικών και περιφερειακών μονάδων επιβολής του νόμου και των εθνικών μονάδων. Οι μονάδες πρέπει επίσης να αντιμετωπίζουν την εμφάνιση νέων φαινομένων, όπως τη χρήση του Διαδικτύου για τη στρατολόγηση θυμάτων εμπορίας ανθρώπων και τη διαφήμιση των υπηρεσιών που παρέχουν.

(2) Δράση 2: Διασφάλιση της πρόδρομης διεξαγωγής χρηματοοικονομικών ερευνών

Σύμφωνα με τις συστάσεις της ομάδας χρηματοοικονομικής δράσης του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης²⁹, **τα κράτη μέλη θα πρέπει κατά το 2013 να διεξάγουν προληπτικά χρηματοοικονομικές έρευνες σε υποθέσεις εμπορίας**, να παρέχουν πληροφορίες για το αρχείο δεδομένων εργασίας προς ανάλυση της Ευρωπόλ, και να

²⁸ Οι μονάδες θα πρέπει να λειτουργούν ως σημεία επαφής για υπηρεσίες επιβολής του νόμου σε άλλες χώρες εντός και εκτός της ΕΕ, ενώ εμπειρογνώμονες από τις μονάδες θα πρέπει να συμμετέχουν σε συνεδριάσεις όπως εκείνες της ομάδας των αρχείων δεδομένων εργασίας προς ανάλυση σε σχέση με την εμπορία ανθρώπων, συνεδριάσεις συνδεδεμένες με τον κύκλο πολιτικής της ΕΕ και συνεδριάσεις των σημείων επαφής που αναφέρονται στο εγχειρίδιο επαφών της Ευρωπόλ για την εμπορία ανθρώπων.

²⁹ Διεθνή πρότυπα για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και της διάδοσης όπλων· συστάσεις της FATF· ειδική ομάδα χρηματοοικονομικής δράσης του ΟΟΣΑ, Φεβρουάριος 2012.

συνεργάζονται στενότερα με οργανισμούς της ΕΕ όπως η Eurojust και η Ευρωπαϊκή Αστυνομική Ακαδημία (CEPOL).

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα εκπονήσει ανάλυση με βάση τις πληροφορίες που θα λάβει από τα κράτη μέλη για τη χρηματοοικονομική έρευνα των υποθέσεων εμπορίας ανθρώπων, μέχρι το 2015. Η ανάλυση αυτή θα οδηγήσει στον καθορισμό βέλτιστων πρακτικών και προτύπων για τις χρηματοοικονομικές αστυνομικές έρευνες. Η χρηματοοικονομική έρευνα αναγνωρίστηκε ως εργαλείο για τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων. Κατά τη συλλογή στοιχείων με σκοπό τη δίωξη των διακινητών ανθρώπων, πολλές από τις έρευνες εξαρτώνται ακόμη σε μεγάλο βαθμό από τις καταθέσεις των θυμάτων. Τα στοιχεία που συγκεντρώνονται από την παρακολούθηση των κινήσεων του χρήματος παρέχουν τις αναγκαίες πρόσθετες αποδείξεις, ιδίως σε τομείς υψηλού κινδύνου³⁰, απαλλάσσοντας έτσι τα θύματα από το βάρος της κατάθεσης στο δικαστήριο ως μάρτυρες. Οι χρηματοοικονομικές έρευνες μπορούν να αποβούν επίσης χρήσιμες για την τροφοδότηση της εκτίμησης κινδύνου, την αύξηση των γνώσεων για τον τρόπο που δρουν όσοι διαπράττουν εγκλήματα συναφή με την εμπορία ανθρώπων, καθώς και την τελειοποίηση των εργαλείων ανίχνευσης.

(3) Δράση 3: Αύξηση της διασυνοριακής αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας

Η Επιτροπή αναγνωρίζει τη σημασία της αύξησης του επιπέδου δικαστικής συνεργασίας στον τομέα της εμπορίας ανθρώπων. Ενθαρρύνει συνεπώς τις εθνικές αρχές και τους οργανισμούς της ΕΕ να **συστήσουν, αν συντρέχει περίπτωση, κοινές ομάδες ερευνών, με συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Eurojust, σε όλες τις διασυνοριακές υποθέσεις εμπορίας ανθρώπων. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να αξιοποιούν πλήρως τους οργανισμούς της ΕΕ και να ανταλλάσσουν πληροφορίες με στόχο την αύξηση του αριθμού και της ποιότητας των διασυνοριακών ερευνών στο επίπεδο της επιβολής του νόμου και στο δικαστικό επίπεδο.** Οι οργανισμοί της ΕΕ θα πρέπει, σύμφωνα με τις εντολές τους, να ανταλλάσσουν ενεργά πληροφορίες μεταξύ τους και με τα κράτη μέλη. **Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να συνεργάζονται με την Eurojust στην εφαρμογή του μελλοντικού σχεδίου δράσης της Eurojust για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων.**

(4) Δράση 4: Αύξηση της συνεργασίας πέραν των συνόρων

Η ΕΕ θα χρηματοδοτήσει το 2012 πιλοτικό σχέδιο για την **ενίσχυση της περιφερειακής συνεργασίας στον τομέα της εμπορίας ανθρώπων κατά μήκος διαδρομών από την Ανατολή έως την ΕΕ**, χρησιμοποιώντας το μέσο σταθερότητας.

Περαιτέρω πρωτοβουλίες κατά του οργανωμένου εγκλήματος και της εμπορίας ανθρώπων αναμένεται να συμβάλουν επίσης στη συνοχή μεταξύ των εσωτερικών και των εξωτερικών πτυχών των πολιτικών ασφάλειας της ΕΕ. Επίσης, θα βελτιώσουν τις γνώσεις για τη σύνδεση των εγκληματικών δικτύων που δραστηριοποιούνται στην εμπορία ανθρώπων με άλλους τομείς του εγκλήματος. Στόχος τους πρέπει να είναι η βελτίωση των συστημάτων συλλογής δεδομένων, ανάλυσης και ανταλλαγής σε εθνικό και διεθνικό επίπεδο, η προώθηση και στήριξη της ανταλλαγής πληροφοριών και της περιφερειακής συνεργασίας στα θέματα εμπορίας ανθρώπων, καθώς και η ενίσχυση της εθνικής και διεθνικής αστυνομικής συνεργασίας και των ικανοτήτων των διωκτικών και προξενικών αρχών και του προσωπικού των ΜΚΟ.

³⁰ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, «Αξιολόγηση της απειλής του οργανωμένου εγκλήματος της ΕΕ 2011». Οι εν λόγω τομείς είναι η γεωργία, οι οικοδομικές κατασκευές, η κλωστοϋφαντουργία, η υγειονομική περίθαλψη, οι υπηρετικές εργασίες και η βιομηχανία του σεξ, σελ. 19.

2.4. ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ Δ: Ενίσχυση του συντονισμού και της συνεργασίας μεταξύ βασικών παραγόντων και συνοχή των πολιτικών

Υπάρχει ανάγκη βελτίωσης του συντονισμού και της συνεργασίας μεταξύ των βασικών παραγόντων που δραστηριοποιούνται στον τομέα της εμπορίας ανθρώπων, βάσει μιας πολυτομεακής, πολυκλαδικής προσέγγισης. Η συνοχή διαδραματίζει επίσης ουσιαστικό ρόλο στο να διασφαλιστεί η ενσωμάτωση της πολιτικής για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων στις συναφείς πολιτικές.

Η συνεργασία μεταξύ των διαφόρων παραγόντων μπορεί να οργανωθεί καλύτερα μέσω επίσημων μηχανισμών και διαδικασιών που δημιουργούν σαφή δέσμευση και διευκρινίζουν τους ρόλους και τα καθήκοντα των εμπλεκόμενων. Οι οργανισμοί της ΕΕ του τομέα της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων υπέγραψαν κοινή δήλωση με την ευκαιρία της 5ης ημέρας της ΕΕ για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, στις 18 Οκτωβρίου 2011. Η συμφωνία αυτή περιλαμβάνει τη βελτίωση της πρόληψης της εμπορίας, την αποτελεσματικότερη έρευνα και δίωξη των δραστών, και την προστασία των θυμάτων κατά αποτελεσματικότερο τρόπο που είναι σύμφωνος με τα θεμελιώδη δικαιώματα και λαμβάνει υπόψη το φύλο των θυμάτων³¹. Η Επιτροπή θα **συντονίζει και θα εποπτεύει την εφαρμογή της συμφωνίας αυτής.**

- (1) Δράση 1: Ενίσχυση του δικτύου εθνικών εισηγητών ή ισοδύναμων μηχανισμών της ΕΕ

Το άτυπο δίκτυο εθνικών εισηγητών ή ισοδύναμων μηχανισμών της ΕΕ συστάθηκε το 2009 και συνέρχεται σε εξαμηνιαία βάση. Σύμφωνα με το άρθρο 19 της οδηγίας για την πρόληψη και καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, όλα τα κράτη μέλη οφείλουν να ορίσουν εθνικούς εισηγητές ή ισοδύναμους μηχανισμούς στα καθήκοντα των οποίων περιλαμβάνονται οι αξιολογήσεις τάσεων, η μέτρηση του αντίκτυπου των προσπαθειών καταπολέμησης της εμπορίας και η συγκέντρωση δεδομένων. Το 2013, η Επιτροπή θα **ενισχύσει το μηχανισμό συντονισμού σε επίπεδο ΕΕ προκειμένου να στηριχθεί το έργο που αναπτύσσουν οι εθνικοί εισηγητές** στους τομείς της παρακολούθησης της υλοποίησης των ενωσιακών και των διεθνών υποχρεώσεων των κρατών μελών, της συλλογής δεδομένων, της ανάλυσης και έρευνας σε εθνικό επίπεδο των τάσεων της εμπορίας ανθρώπων, καθώς και της αξιολόγησης της προόδου στην πρόληψη και καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και στην προστασία των θυμάτων, διασφαλίζοντας παράλληλα τη συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών.

- (2) Δράση 2: Συντονισμός των δραστηριοτήτων εξωτερικής πολιτικής της ΕΕ

Το έγγραφο δράσης για την ενίσχυση της εξωτερικής ενωσιακής διάστασης όσον αφορά την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και η συνολική προσέγγιση της μετανάστευσης και της κινητικότητας προβλέπουν τον βελτιωμένο συντονισμό των ενωσιακών δραστηριοτήτων εξωτερικής πολιτικής και μια συνεκτική προσέγγιση βασισμένη στις συμφωνίες της ΕΕ, στις στρατηγικές εταιρικές σχέσεις και στον διάλογο για τις πολιτικές. Πρέπει να καταρτιστεί κατάλογος προτεραιότητας τρίτων χωρών και περιφερειών για μελλοντικές εταιρικές σχέσεις. **Το 2013, οι αντιπροσωπείες της ΕΕ στις τρίτες χώρες και περιφέρειες προτεραιότητας, θα μπορούσαν να εξετάσουν μηχανισμούς συνεργασίας σε θέματα εμπορίας ανθρώπων,**

³¹ Οι εν λόγω οργανισμοί είναι: η Ευρωπαϊκή Αστυνομική Ακαδημία-CEPOL, η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για Θέματα Ασύλου-EASO, το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων-EIGE, η Ευρωπόλ, η Eurojust, ο Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων-FRA και η Frontex, <http://ec.europa.eu/anti-trafficking/entity.action?id=55a48066-dcf5-4e71-b191-cedcf0caa97a>.

προκειμένου να ενισχυθεί η συνεργασία, να δημιουργηθούν εταιρικές σχέσεις και να βελτιωθεί ο συντονισμός και η συνοχή.

Η Επιτροπή θα εργαστεί επίσης για την **ενίσχυση και την επισημοποίηση των εταιρικών σχέσεων με διεθνείς οργανισμούς**³² που δραστηριοποιούνται στον τομέα της εμπορίας ανθρώπων προκειμένου να βελτιωθεί η ανταλλαγή πληροφοριών και να διασφαλιστεί η συνεργασία, ιδίως στους τομείς της χάραξης πολιτικής, του καθορισμού προτεραιοτήτων, της συλλογής δεδομένων, της έρευνας και παρακολούθησης καθώς και της αξιολόγησης.

Η εμπορία ανθρώπων, που συνιστά σοβαρή παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που αναφέρονται στο Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, θα εξακολουθήσει να καλύπτεται από τις ρήτρες για τα ανθρώπινα δικαιώματα στις συμφωνίες της ΕΕ με τρίτες χώρες, ιδίως στις συμφωνίες ελευθέρων συναλλαγών, που χρησιμεύουν ως βάση για συνεργασία και προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων³³.

Η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να χρηματοδοτεί σχέδια μέσω προγραμμάτων χρηματοδότησης της αναπτυξιακής συνεργασίας και των λοιπών εξωτερικών σχέσεων σε όλες τις σχετικές με την εμπορία ανθρώπων πτυχές, σε τρίτες χώρες και περιφέρειες, συμπεριλαμβανομένης της εμπορίας μεταξύ χωρών Νότου-Νότου, και καλύπτοντας την πρόληψη, την προστασία και τη δίωξη.

(3) Δράση 3: Προώθηση της δημιουργίας πλατφόρμας για την κοινωνία των πολιτών

Το 2013, θα δημιουργηθεί στο επίπεδο της ΕΕ πλατφόρμα των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και των παρόχων υπηρεσιών που δραστηριοποιούνται στην προστασία των θυμάτων και την παροχή συνδρομής στα κράτη μέλη και σε επιλεγμένες τρίτες χώρες. Η Επιτροπή θα διασφαλίσει ότι για τον σκοπό αυτό θα είναι διαθέσιμα τα κονδύλια των προγραμμάτων χρηματοδότησης του τομέα των εσωτερικών υποθέσεων.

(4) Δράση 4: Επανεξέταση σχεδίων χρηματοδοτούμενων από την ΕΕ

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει επί σειρά ετών χρηματοδοτήσει πολυάριθμα σχέδια καταπολέμησης της εμπορίας ανθρώπων³⁴. Τα σχέδια αυτά εστιάζτηκαν σε διάφορους ενδιαφερόμενους φορείς και προσέγγισαν το θέμα από διάφορες οπτικές γωνίες. Η Επιτροπή θα μεριμνήσει ώστε οι πληροφορίες για όλα τα χρηματοδοτούμενα από την ΕΕ σχέδια που αφορούν εσωτερικές και εξωτερικές πτυχές της εμπορίας ανθρώπων να παρέχονται από το δικτυακό της τόπο για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων. Το επόμενο βήμα για την Επιτροπή, το οποίο αντικατοπτρίζει την ανάγκη για ευρύτερη συνοχή στις πολιτικές στους τομείς που επηρεάζουν το έργο και τις πρωτοβουλίες καταπολέμησης της εμπορίας ανθρώπων, θα είναι να διενεργήσει το 2014 **συνολική επανεξέταση των εν λόγω σχεδίων** για να χαρτογραφήσει τις γεωγραφικές περιοχές, τους τομείς, τους διάφορους παράγοντες και τους τύπους σχεδίων, καθώς και τα αποτελέσματά τους και τις συστάσεις. **Με την**

³² Η Επιτροπή συνήψε επίσημες εταιρικές σχέσεις υπό διάφορες μορφές και συνεργάζεται με τα Ηνωμένα Έθνη, το Συμβούλιο της Ευρώπης, τον Διεθνή Οργανισμό Μετανάστευσης, την Οργάνωση για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη, τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας και το Διενές Γραφείο Εργασίας. Η συνέχιση της συνεργασίας με τους εν λόγω οργανισμούς θα έχει ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο στην καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων με σκοπό την αφαίρεση οργάνων.

³³ Κοινή ανακοίνωση: *Τα ανθρώπινα δικαιώματα και η δημοκρατία στο επίκεντρο της εξωτερικής δράσης της ΕΕ — Προς μια αποτελεσματικότερη προσέγγιση*, COM(2011) 886 τελικό.

³⁴ Πληροφορίες σχετικά με τα περισσότερα από τα σχέδια είναι διαθέσιμες στον δικτυακό τόπο της Επιτροπής για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων.

επανεξέταση αυτή θα ενισχυθούν τα μελλοντικά σχέδια και θα εξασφαλιστεί στέρεα βάση για την εκπόνηση από την ΕΕ συνεκτικών, οικονομικά αποδοτικών και στρατηγικών πολιτικών και πρωτοβουλιών χρηματοδότησης.

- (5) Δράση 5: Ενίσχυση των θεμελιωδών δικαιωμάτων στην πολιτική καταπολέμησης της εμπορίας ανθρώπων και στις συναφείς δράσεις.

Η συνεκτίμηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων στις πολιτικές και τη νομοθεσία του τομέα της καταπολέμησης της εμπορίας ανθρώπων, είναι απαραίτητη για τη συνοχή του έργου καταπολέμησης της εμπορίας ανθρώπων. Η στρατηγική της Επιτροπής για την αποτελεσματική εφαρμογή του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων³⁵ αξιώνει από την Επιτροπή να διασφαλίζει από πρώιμο στάδιο, με τη διενέργεια «ελέγχων ως προς τα θεμελιώδη δικαιώματα», ότι οι νομοθετικές της προτάσεις συνάδουν σε όλες τις περιπτώσεις και πλήρως με τα θεμελιώδη δικαιώματα που κατοχυρώνει ο Χάρτης³⁶.

Σημαντικό έργο έχει επίσης επιτελεστεί από διάφορα όργανα και οργανισμούς, ιδίως τον Οργανισμό Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Γραφείο του Υπάτου Αρμοστή των Ηνωμένων Εθνών για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και το Συμβούλιο της Ευρώπης. Επιπλέον, δημιουργήθηκαν ένα μέσο που επιτρέπει στις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών να αξιολογούν τις πολιτικές και τη νομοθεσία στον τομέα της καταπολέμησης της εμπορίας ανθρώπων³⁷ και ένα εργαλείο παροχής κατευθυντηρίων γραμμών σε θέματα θεμελιωδών δικαιωμάτων στο πλαίσιο της εκτίμησης των επιπτώσεων από την Επιτροπή.

Για να ενισχύσει ο Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης τα υφιστάμενα μέσα και να αξιοποιήσει το επιτελεσθέν και το υπό εξέλιξη έργο του, θα **δρομολογήσει το 2014 την εκπόνηση εργαλείου, για παράδειγμα εγχειριδίου ή οδηγού, προκειμένου να συνδράμει τα κράτη μέλη στην αντιμετώπιση ζητημάτων θεμελιωδών δικαιωμάτων** που συνδέονται ειδικότερα με την πολιτική καταπολέμησης της εμπορίας ανθρώπων και τις συναφείς δράσεις, και τα οποία θα λαμβάνουν υπόψη τις σχετικές δομές, διαδικασίες και αποτελέσματα και θα εστιάζονται στα δικαιώματα των θυμάτων, ενσωματώνοντας τη διάσταση του φύλου και τα συμφέροντα του παιδιού. Στο επόμενο στάδιο, η Επιτροπή, μέσω των μελλοντικών προγραμμάτων χρηματοδότησης της δικαιοσύνης, θα **συνδράμει τα κράτη μέλη στην εφαρμογή του εν λόγω εργαλείου.**

- (6) Δράση 6: Συντονισμός των αναγκών κατάρτισης σε ένα πολυκλαδικό πλαίσιο

Ένα από τα βασικά σημεία της οδηγίας για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και ένα αίτημα που κατέστη σαφές στις περισσότερες απαντήσεις που δόθηκαν στο πλαίσιο των διαβουλεύσεων για την εν λόγω στρατηγική, είναι η ανάγκη **παροχής κατάρτισης στα άτομα που εργάζονται στον εν λόγω τομέα.** Οι μηχανισμοί κατάρτισης και τα εστιασμένα και ειδικευμένα προγράμματα για την εμπορία ανθρώπων πρέπει να χαρακτηρίζονται από

³⁵ Στρατηγική για την αποτελεσματική εφαρμογή του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων από την Ευρωπαϊκή Ένωση COM(2010) 573 τελικό, της 19ης Οκτωβρίου 2010, διαθέσιμο στη διεύθυνση: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:0573:FIN:EN:PDF>.

³⁶ Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής – Επιχειρησιακές οδηγίες για τη συνεκτίμηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων κατά την αξιολόγηση των επιπτώσεων των προτάσεων της Επιτροπής SEC(2011) 567 τελικό της 6.5.2011.

³⁷ The RightT Guide, <http://ec.europa.eu/anti-trafficking/entity?id=7dbb0353-cb8a-4bcc-a3fa-34dfbe01bbca>.

μεγαλύτερη ομοιομορφία και συνοχή³⁸. Τα άτομα που ασχολούνται σε τακτική βάση με ζητήματα εμπορίας ανθρώπων πρέπει να είναι καταρτισμένα. **Η Επιτροπή θα ενισχύσει την κατάρτιση εστιάζοντας στη δικαστική και διασυνοριακή εφαρμογή της νομοθεσίας** μέσω της ανακοίνωσης για την εμπιστοσύνη στην πανευρωπαϊκή δικαιοσύνη και του ευρωπαϊκού σχεδίου κατάρτισης που προγραμματίζεται για τα τέλη του 2012. **Κύριος στόχος** της Επιτροπής θα είναι να **συμβάλει στην προσέγγιση διαφόρων παραγόντων** προκειμένου να αυξηθεί η συνοχή της πολιτικής, και, κατά περίπτωση, θα υπάρξει εστίαση σε συγκεκριμένους τομείς και παράγοντες.

Θα διερευνηθούν οι δυνατότητες ανάπτυξης πλαισίων κατάρτισης για χώρες που βρίσκονται σε μεταβατικό στάδιο και για τις αναπτυσσόμενες χώρες, και θα αξιοποιηθεί για τον σκοπό αυτό και το Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Κατάρτισης. Η Ευρωπαϊκή Αστυνομική Ακαδημία, η Frontex και η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για Θέματα Ασύλου θα εργαστούν περαιτέρω για τις ανάγκες κατάρτισης των αντίστοιχων ενδιαφερόμενων φορέων³⁹. Η Επιτροπή θα εξετάσει το ενδεχόμενο να συνεργαστεί με τις αντιπροσωπείες της ΕΕ προκειμένου να παράσχει σε αυτές και, μέσω αυτών, στις τρίτες χώρες κατάρτιση για την αντιμετώπιση της εμπορίας ανθρώπων.

2.5. ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ Ε: Αύξηση των γνώσεων σχετικά με όλες τις μορφές εμπορίας ανθρώπων και αποτελεσματική απάντηση στις διαφαινόμενες σχετικές ανησυχίες

Οι τάσεις, οι δομές και οι μέθοδοι εργασίας των διακινητών ανθρώπων παρουσιάζουν μεταβολές σε όλες τις διαφορετικές μορφές εμπορίας ανθρώπων, καθώς προσαρμόζονται στα διαφορετικά μοντέλα ζήτησης και προσφοράς. Συχνά παρατηρείται συγχώνευση και αλληλοσύνδεση μορφών εκμετάλλευσης, έτσι ώστε να καθίσταται δυσχερής ο εντοπισμός της ακριβούς μορφής εκμετάλλευσης στην οποία υπόκεινται τα θύματα. Τούτο καθιστά ακόμη δυσχερέστερο τον εντοπισμό των θυμάτων. Η ικανότητα ταχείας κατανόησης τέτοιων τάσεων και διασφάλισης αποτελεσματικής απάντησης αποτελεί απαραίτητο στοιχείο.

(1) Δράση 1: Ανάπτυξη συστήματος συλλογής δεδομένων σε επίπεδο ΕΕ

Η Επιτροπή, από κοινού με τα κράτη μέλη, θα **αναπτύξει σε επίπεδο ΕΕ σύστημα για τη συλλογή και δημοσίευση δεδομένων καταναμημένων ανά ηλικία και φύλο**. Η κατανόηση των ροών και των τάσεων της εσωτερικής εμπορίας ανθρώπων θα αποτελέσει σημαντικό τμήμα του εν λόγω έργου. Βασιζόμενη στα αποτελέσματα της ανάλυσης της πρώτης πρωτοβουλίας συλλογής δεδομένων του 2012, η Επιτροπή θα συνεργαστεί με τους εθνικούς εισηγητές για να **διασφαλιστεί η συλλογή συγκρίσιμων, αξιόπιστων δεδομένων στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας παρακολούθησης που καλύπτει τα έτη 2011 και 2012**. Τα αποτελέσματα αναμένονται το 2014.

Στην ανακοίνωσή της σχετικά με τη μέτρηση της εγκληματικότητας στην ΕΕ, η Επιτροπή τόνισε την ανάγκη της συλλογής αξιόπιστων, συγκρίσιμων δεδομένων για μια πολιτική βάσει

³⁸ Ανακοίνωση «Εμπιστοσύνη στην πανευρωπαϊκή δικαιοσύνη: μια νέα διάσταση στην ευρωπαϊκή δικαστική κατάρτιση», COM(2011) 551 τελικό.

³⁹ Η CEPOL παρέχει κατάρτιση σχετικά με την εμπορία ανθρώπων, καθώς και κοινό εκπαιδευτικό πρόγραμμα και ηλεκτρονικό πρόγραμμα εκμάθησης για αστυνομικούς. Η Frontex εκπόνησε ειδικό εγχειρίδιο κατάρτισης σχετικά με την εμπορία ανθρώπων που προορίζεται για συνοριοφύλακες. Εργαλεία και πληροφορίες για τον εντοπισμό και την παραπομπή θυμάτων εμπορίας θα ενσωματωθούν στο ειδικό εργαλείο της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Υποστήριξης για Θέματα Ασύλου (EASO), για παράδειγμα όσον αφορά τα προγράμματα κατάρτισης και τα εγχειρίδια.

τεκμηρίων στον τομέα της καταπολέμησης της εμπορίας ανθρώπων. Η ανακοίνωση περιλαμβάνει σχέδιο δράσης 2011-2015⁴⁰ για τη συλλογή δεδομένων σχετικά με μικρό αριθμό δεικτών.

(2) Δράση 2: Ανάπτυξη των γνώσεων σχετικά με τη διάσταση του φύλου στην εμπορία ανθρώπων και τις ευάλωτες ομάδες

Το 2013, η Επιτροπή θα διευρύνει τις γνώσεις όσον αφορά τη διάσταση του φύλου στην εμπορία ανθρώπων, συμπεριλαμβανομένων των ιδιοτήτων του φύλου ως προς τον τρόπο με τον οποίο γίνεται η στρατολόγηση και η εκμετάλλευση ανδρών και γυναικών, τις συνέπειες των διαφόρων μορφών εμπορίας ανάλογα με το φύλο, και τον διαφορετικό ενδεχομένως βαθμό έκθεσης των ανδρών και των γυναικών στη θυματοποίηση και τις επιπτώσεις που έχει γι' αυτούς.

Ο βαθμός στον οποίο ένα άτομο είναι ευάλωτο στην εμπορία και στις διάφορες μορφές εκμετάλλευσης διαμορφώνεται ανάλογα με το φύλο. Ενώ οι γυναίκες και τα κορίτσια τείνουν να αποτελούν θύματα εμπορίας για εκμετάλλευση στη βιομηχανία του σεξ, σε οικιακές εργασίες ή στον τομέα της περίθαλψης, οι άνδρες και τα αγόρια τείνουν να πέφτουν θύματα αναγκαστικής εργασίας, ιδίως στους τομείς της γεωργίας, των κατασκευών, της εξόρυξης μεταλλευμάτων, της δασοκομίας και της αλιείας. Επιπλέον, οι βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες επιπτώσεις της εμπορίας γυναικών και ανδρών ενδέχεται να διαφέρουν, ανάλογα με τη μορφή της εμπορίας και το φύλο.

Οι ευάλωτες ομάδες αντιμετωπίζουν μεγαλύτερο κίνδυνο εμπορίας ανθρώπων. Στις ομάδες αυτές περιλαμβάνονται τα παιδιά, ιδίως εκείνα που εγκαταλείπουν πρόωρα το σχολείο, τα παιδιά που τα αφήνουν οι γονείς τους στη χώρα καταγωγής⁴¹, τα ασυνόδευτα παιδιά και τα παιδιά με αναπηρίες, καθώς και τα μέλη της κοινότητας των Ρομά⁴². Λαμβάνοντας υπόψη το θέμα των φύλων, το 2014, η Επιτροπή θα διασφαλίσει επίσης την ύπαρξη διαθέσιμης χρηματοδότησης στο πλαίσιο του προγράμματος χρηματοδότησης της έρευνας προκειμένου να κατανοηθούν καλύτερα οι ομάδες αυτές υψηλού κινδύνου· επίσης θα εστιάσει στο μέλλον τις δράσεις της με συνεκτικότερο τρόπο και θα συνεργαστεί με τα κράτη μέλη.

(3) Δράση 3: Κατανόηση της στρατολόγησης στο Διαδίκτυο

Το 2014, η Επιτροπή θα στηρίζει, στο πλαίσιο του προγράμματος χρηματοδότησης της ασφαλέστερης χρήσης του Διαδικτύου σχέδια που στοχεύουν στη διευρύνση των γνώσεων για τη στρατολόγηση μέσω του Διαδικτύου και των κοινωνικών δικτύων - συμπεριλαμβανομένης της στρατολόγησης με τη βοήθεια διαμεσολαβητών. Το Διαδίκτυο απευθύνεται σε ευρύ κοινό και παρέχει πολυάριθμες δυνατότητες στρατολόγησης θυμάτων⁴³. Το Διαδίκτυο παρέχει ευκαιρίες απασχόλησης (συχνά με την προβολή ελκυστικών θέσεων εργασίας στο εξωτερικό, για μοντέλα, χορευτές-τριες, καλλιτέχνες καμπαρέ, κλπ.) στις οποίες υπάρχει δυνατότητα πρόσβασης μέσω απλών μηχανών αναζήτησης ή αναδυόμενων παραθύρων («pop-ups»), χώρων συνομιλίας (chat rooms) και ανεπίκλητων μηνυμάτων

⁴⁰ Ανακοίνωση «Μέτρηση της εγκληματικότητας στην ΕΕ: Στατιστικό σχέδιο δράσης 2011 – 2015», COM(2011) 713 τελικό.

⁴¹ Τούτο αφορά παιδιά των οποίων οι γονείς εργάζονται σε διαφορετικό κράτος μέλος και αφήνουν τα παιδιά τους στη χώρα καταγωγής τους.

⁴² Λαμβανομένης υπόψη της έρευνας στο θέμα, όπως η «μελέτη της τυπολογίας της παιδικής επαιτείας στην ΕΕ και σχετικές απαντήσεις πολιτικής», JLS/2009/ISEC/PR/008-F2.

⁴³ Βλ. τη μελέτη του Συμβουλίου της Ευρώπης για την κατάχρηση του Διαδικτύου για τη στρατολόγηση θυμάτων εμπορίας ανθρώπων, 2007.

εμπορικού χαρακτήρα (spam). Τα εργαλεία κοινωνικής δικτύωσης γίνονται όλο και πιο δημοφιλή ως εργαλεία στρατολόγησης.

(4) Δράση 4: Στοχοθέτηση της καταπολέμησης της εμπορίας ανθρώπων για εργασιακή εκμετάλλευση

Η Επιτροπή, για να αυξήσει τον αριθμό των υποθέσεων εμπορίας για εργασιακή εκμετάλλευση που αποτελούν αντικείμενο έρευνας και δίωξης και για να βελτιώσει την ποιότητα των ερευνών και των διώξεων σε τέτοιες υποθέσεις, θα χρηματοδοτήσει το 2013, στο πλαίσιο του προγράμματος χρηματοδότησης των εσωτερικών υποθέσεων, **μελέτη της νομολογίας σε όλα τα κράτη μέλη**. Σε μια σειρά από εκθέσεις παρουσιάζονται οι διάφορες προσεγγίσεις στα κράτη μέλη για την αντιμετώπιση της εμπορίας ανθρώπων για εργασιακή εκμετάλλευση. Οι διατάξεις του ποινικού δικαίου και η εφαρμογή τους φαίνεται να διαφέρουν μεταξύ των κρατών μελών. Τούτο μπορεί να δημιουργήσει προσκόμματα στη διασυνοριακή συνεργασία. Η καλύτερη γνώση της νομολογίας των κρατών μελών θα μπορούσε να διαλευκάνει τις διαφορές στην προσέγγιση.

Η νομοθεσία για την αγορά εργασίας και οι νόμοι που διέπουν την εργασία των μεταναστών στην ΕΕ, εφόσον εφαρμόζονται ορθά, θα συμβάλουν επίσης στην πρόληψη διαφόρων μορφών εμπορίας ανθρώπων. Πρέπει να υπάρξει μεγαλύτερη εστίαση στις διοικητικές πτυχές της εμπορίας ανθρώπων, όπως για παράδειγμα στους εργολάβους και υπεργολάβους, καθώς και στα πρακτορεία ευρέσεως εργασίας, ιδίως σε τομείς υψηλού κινδύνου για την εμπορία ανθρώπων. Πρέπει επίσης να προωθηθούν η ατζέντα της αξιοπρεπούς εργασίας της ΕΕ⁴⁴ και η καλύτερη κοινωνική προστασία στις χώρες καταγωγής.

Το 2015, η Επιτροπή θα συνεργαστεί με το Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας (Eurofound) για την εκπόνηση **οδηγού βέλτιστων πρακτικών για δημόσιες αρχές** σχετικά με την παρακολούθηση και την εφαρμογή των κανόνων για τα γραφεία ευρέσεως προσωρινής εργασίας και τους διαμεσολαβητές όπως τα γραφεία πρόσληψης προσωπικού, ούτως ώστε να εμποδιστεί η εμπορία ανθρώπων. Ο οδηγός θα πρέπει να περιλαμβάνει τα συστήματα χορήγησης αδειών και τις εργασίες που συνδέονται με την αξιοπιστία των εν λόγω γραφείων.

Η Επιτροπή θα **συνεχίσει επίσης τη συνεργασία με επιθεωρητές εργασίας, κοινωνικών υπηρεσιών, υγείας και ασφάλειας, καθώς και με επιθεωρητές αλιείας** σε θέματα σχετικά με τον εντοπισμό και την παραπομπή των θυμάτων εμπορίας και την ευαισθητοποίηση και κατάρτιση, εντάσσοντας τα θέματα αυτά στο θεματολόγιο των δικτύων της ΕΕ το 2013.

3. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ

Λαμβάνοντας υπόψη την πλειάδα των μηχανισμών υποβολής εκθέσεων στον τομέα της εμπορίας ανθρώπων σε όλη την ΕΕ⁴⁵, και τους τρόπους σύνδεσης της παρούσας ανακοίνωσης με την οδηγία για την εμπορία ανθρώπων, η Επιτροπή προτίθεται να θεσπίσει

⁴⁴ Ανακοίνωση «Πρώθηση της αξιοπρεπούς εργασίας για όλους: Η συμβολή της Ένωσης στην εφαρμογή της ατζέντας της αξιοπρεπούς εργασίας στον κόσμο», COM(2006)249 τελικό.

⁴⁵ Η πρόθεση είναι να αξιοποιηθούν όσο το δυνατόν περισσότερο οι υφιστάμενοι μηχανισμοί υποβολής εκθέσεων στον τομέα της εμπορίας ανθρώπων, όπως η υποβολή εκθέσεων στο πλαίσιο του κύκλου πολιτικής της ΕΕ για την καταπολέμηση του σοβαρού και του οργανωμένου εγκλήματος, καθώς και οι εκθέσεις που υποβάλλονται από την ομάδα εμπειρογνομόνων για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων του Συμβουλίου της Ερωπής (GRETA).

αποτελεσματικές διαδικασίες παρακολούθησης και αξιολόγησης που δεν δημιουργούν πανομοιότυπους μηχανισμούς υποβολής εκθέσεων. Τα κράτη μέλη παροτρύνονται να πραγματοποιούν τις δικές τους αξιολογήσεις και παρακολουθήσεις των εθνικών στρατηγικών και δραστηριοτήτων που αποσκοπούν στην καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων.

Σύμφωνα με την οδηγία για την εμπορία ανθρώπων, μέχρι τον Απρίλιο του 2005, η Επιτροπή θα αξιολογήσει τον βαθμό στον οποίο τα κράτη μέλη έχουν λάβει τα αναγκαία μέτρα για να συμμορφωθούν με την εν λόγω οδηγία υποβάλλοντας έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

Στη συνέχεια, σύμφωνα με την οδηγία, η Επιτροπή θα **υποβάλλει εκθέσεις κάθε δύο έτη** στο Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο **για την πρόοδο** που πραγματοποιείται στην καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, με βάση τα στοιχεία που υποβάλλουν τα κράτη μέλη. Η πρώτη έκθεση, η οποία θα υποβληθεί το **2014, θα περιλαμβάνει την πρώτη αξιολόγηση της παρούσας ανακοίνωσης.**

Τέλος, το 2016, θα καταρτιστεί έκθεση **αξιολόγησης του αντίκτυπου των εθνικών νομοθεσιών που χαρακτηρίζουν ως ποινικό αδίκημα τη χρησιμοποίηση υπηρεσιών που αποτελούν αντικείμενο της εκμετάλλευσης εμπορίας ανθρώπων.** Εφόσον κριθεί απαραίτητο, η έκθεση θα περιλαμβάνει κατάλληλες προτάσεις.

Στο πλαίσιο των μέτρων που περιγράφονται στην παρούσα ανακοίνωση, το άτυπο δίκτυο εθνικών εισηγητών ή ανάλογων μηχανισμών θα διαδραματίσει ουσιαστικό ρόλο στην παρακολούθηση και την αξιολόγηση των εν λόγω μέτρων. Οι εκθέσεις που θα εκδώσουν σε επίπεδο κρατών μελών θα ληφθούν υπόψη. **Η Επιτροπή παροτρύνει τους εθνικούς εισηγητές ή τους ανάλογους μηχανισμούς να διαβουλεύονται με την κοινωνία των πολιτών κατά την προετοιμασία των εκθέσεών τους.**

Η διασφάλιση της επίτευξης του επιδιωκόμενου αποτελέσματος από την παρούσα στρατηγική για την εξάλειψη της εμπορίας ανθρώπων 2012-2016, θα εξαρτηθεί σε μεγάλο βαθμό από τη χρηματοδότηση και της συμμετοχή όλων των παραγόντων που αναφέρονται στην παρούσα ανακοίνωση.

Σύνοψη των δράσεων της στρατηγικής της ΕΕ για την εξάλειψη της εμπορίας ανθρώπων 2012-2016

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ	ΑΡΜΟΔΙΟΣ	ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ Α: Εντοπισμός, προστασία και συνδρομή των θυμάτων εμπορίας		
Ανάπτυξη εθνικών μηχανισμών παραπομπής	KM/COM	2012
Κατευθυντήριες γραμμές για την προστασία των θυμάτων	COM	2015
Πρότυπο για διεθνικό μηχανισμό παραπομπής της ΕΕ	COM	2015
Κατευθυντήριες γραμμές για τον καλύτερο εντοπισμό των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων	COM	2014
Κατευθυντήριες γραμμές για τις προξενικές υπηρεσίες και τους συνοριοφύλακες για τον εντοπισμό των θυμάτων εμπορίας	COM	2012
Κατευθυντήριες γραμμές για συστήματα προστασίας παιδιών	COM	2014
Ενίσχυση των συστημάτων προστασίας παιδιών για τη διασφάλιση της ασφαλούς επιστροφής και την αποτροπή της επανεμπορίας	KM	Υπό εξέλιξη
Πρότυπο βέλτιστης πρακτικής για το ρόλο των κηδεμόνων ή/και εκπροσώπων παιδιών-θυμάτων	COM/FRA	2014
Ενημέρωση σχετικά με τα εργασιακά και τα κοινωνικά δικαιώματα, καθώς και τα δικαιώματα των θυμάτων και των μεταναστών δυνάμει της νομοθεσίας της ΕΕ	COM	2013
Διάδοση πληροφοριών σχετικά με τα εργασιακά και κοινωνικά δικαιώματα, καθώς και τα δικαιώματα των θυμάτων και των μεταναστών σε εθνικό επίπεδο	KM/COM	2014

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ	ΑΡΜΟΔΙΟΣ	ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ Β: Ενίσχυση της πρόληψης της εμπορίας ανθρώπων		
Έρευνα για τη μείωση της ζήτησης υπηρεσιών παρεχόμενων από θύματα εμπορίας	COM	2013
Ίδρυση ευρωπαϊκού συνασπισμού επιχειρήσεων κατά της εμπορίας ανθρώπων	COM	2014
Πρότυπα και κατευθυντήριες γραμμές για τη μείωση της ζήτησης	COM/ευρωπαϊκός συνασπισμός επιχειρήσεων	2016
Ανάλυση των υφιστάμενων πρωτοβουλιών πρόληψης που υλοποιούνται από τους ενδιαφερόμενους φορείς	COM	2014
Δραστηριότητες ευαισθητοποίησης σε επίπεδο ΕΕ με στόχο ειδικές ευάλωτες ομάδες	COM	2013

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ	ΑΡΜΟΔΙΟΣ	ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ Γ: Κλιμάκωση της δίωξης των διακινητών ανθρώπων		
Σύσταση εθνικών, πολυκλαδικών μονάδων επιβολής της νομοθεσίας για την εμπορία ανθρώπων	KM	Υπό εξέλιξη
Πρόδρομες χρηματοοικονομικές έρευνες υποθέσεων εμπορίας ανθρώπων και συνεργασία με τους οργανισμούς της ΕΕ	KM	2013

Ανάλυση των πληροφοριών που λαμβάνονται από ΚΜ σχετικά με χρηματοοικονομικές έρευνες υποθέσεων εμπορίας ανθρώπων	Ευρωπόλ/ΚΜ	2015
Κοινές ομάδες έρευνας	ΚΜ/Οργανισμοί ΕΕ	Υπό εξέλιξη
Πλήρης αξιοποίηση των οργανισμών της ΕΕ	ΚΜ/Οργανισμοί ΕΕ	Υπό εξέλιξη
Εφαρμογή του σχεδίου δράσης της Eurojust για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων	Eurojust/ΚΜ	2013
Περιφερειακή συνεργασία στον τομέα της εμπορίας ανθρώπων κατά μήκος των οδών από την Ανατολή προς την ΕΕ	COM	2012

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ	ΑΡΜΟΔΙΟΣ	ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ Δ: Ενίσχυση του συντονισμού και της συνεργασίας μεταξύ βασικών παραγόντων και συνοχή των πολιτικών		
Συντονισμός και παρακολούθηση της εφαρμογής της κοινής δήλωσης που υπέγραψαν η ΕΕ και οι οργανισμοί του τομέα ΔΕΥ	COM	Υπό εξέλιξη
Ενίσχυση του συντονιστικού μηχανισμού σε επίπεδο ΕΕ για τη στήριξη του άτυπου δικτύου εθνικών εισηγητών ή ισοδύναμων μηχανισμών	COM/ΚΜ	2013
Ενδεχόμενη δημιουργία, σε αντιπροσωπείες της ΕΕ σε τρίτες χώρες και περιοχές προτεραιότητας, μηχανισμών συνεργασίας	COM/EEAS/ΚΜ	2013
Ενίσχυση και επισημοποίηση εταιρικών σχέσεων με διεθνείς οργανισμούς	COM/Διεθνείς οργανισμοί/EΥΕΔ	Υπό εξέλιξη

Ενσωμάτωση της εμπορίας ανθρώπων στις ρήτρες για τα ανθρώπινα δικαιώματα	COM/EYED	Υπό εξέλιξη
Χρηματοδότηση σχεδίων καταπολέμησης της εμπορίας ανθρώπων σε τρίτες χώρες και περιοχές	COM	Υπό εξέλιξη
Ενωσιακή πλατφόρμα οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και παρόχων υπηρεσιών	COM	2013
Επανεξέταση των χρηματοδοτούμενων από την ΕΕ σχεδίων καταπολέμησης της εμπορίας ανθρώπων	COM	2014
Εργαλείο αξιολόγησης των θεμελιωδών δικαιωμάτων στην πολιτική καταπολέμησης της εμπορίας ανθρώπων και τις σχετικές δράσεις	COM/FRA	2014
Συνδρομή σε κράτη μέλη για την εφαρμογή του εργαλείου αξιολόγησης	COM/KM	Υπό εξέλιξη
Ενίσχυση της κατάρτισης που προορίζεται για δικαστικούς και διασυνοριακούς υπαλλήλους επιβολής του νόμου	COM/Οργανισμοί ΕΕ/KM	2012
Αυξημένη συνοχή της πολιτικής μέσω προγραμμάτων κατάρτισης	COM/KM	Υπό εξέλιξη

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ	ΑΡΜΟΔΙΟΣ	ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ Ε: Αύξηση των γνώσεων σχετικά με τις μεταβαλλόμενες τάσεις στην εμπορία ανθρώπων και αποτελεσματική απάντηση στο φαινόμενο αυτό		
Σύστημα σε επίπεδο ΕΕ για τη συλλογή και δημοσίευση δεδομένων κατανεμημένων ανά φύλο και ηλικία	COM/KM	2012
Συγκρίσιμα και αξιόπιστα στοιχεία στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας παρακολούθησης 2011 και 2012	COM/KM/Εθνικοί εισηγητές	2014

Έρευνα για τη διάσταση του φύλου στο θέμα της εμπορίας ανθρώπων	COM	2013
Έρευνα σχετικά με τις ομάδες υψηλού κινδύνου στον τομέα της εμπορίας ανθρώπων	COM	2014
Έρευνα για τη στρατολόγηση θυμάτων μέσω του Διαδικτύου και των κοινωνικών δικτύων	COM/KM	2014
Μελέτη της νομολογίας για την εμπορία ανθρώπων ή την εργασιακή εκμετάλλευση	COM/KM	2013
Οδηγός βέλτιστων πρακτικών για τις δημόσιες αρχές με στόχο την παρακολούθηση των γραφείων πρόσκαιρης εργασίας και των πρακτορείων διαμεσολάβησης	EUROFOUND/COM	2015
Συνεργασία με επιθεωρητές εργασίας, κοινωνικών και υγειονομικών θεμάτων και αλιείας	COM	2013